

ОПИС ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
підготовки доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні проблеми фінансової науки»

Мета: формування комплексу знань про закономірності функціонування фінансів, банківської справи та страхування; визначення актуальних проблем теорії і практики фінансових відносин, функціонування фінансової системи та реалізації фінансової політики в умовах посилення впливу глобалізаційних процесів та внутрішніх суперечностей; окреслення основних напрямів розвитку фінансової науки в Україні та світі.

Предмет: сукупність фінансових відносин, основою яких є рух вартості у грошовій формі, що пов'язані з формуванням і використанням фінансових ресурсів, розподілом і перерозподілом валового внутрішнього продукту на різних рівнях фінансової системи між державою, юридичними та фізичними особами в сучасних умовах господарювання.

Зміст курсу:

- Методологічні та теоретичні засади фінансової науки.
- Розвиток світової фінансової науки у сучасний період.
- Новітні уявлення вітчизняних вчених про розвиток фінансової науки.
- Домінанти розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації.
- Загрози фінансовій безпеці України в умовах глобалізації.
- Напрями підвищення рівня фінансової безпеки національної економіки України.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на третьому році навчання.

«Науковий семінар»

Мета: вдосконалення навичок представлення власних наукових результатів (у тому числі іноземною мовою), аналізі доповідей інших науковців щодо нових результатів, концепцій і теорій, кваліфікованому веденні наукових дискусій.

Предмет: нові результати, концепції, теорії, підготовка наукової доповіді (текст, презентація), відповіді на питання, ведення дискусії.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант бере участь у науковому семінарі впродовж першого-четвертого років навчання.

«Філософія»

Мета: формування комплексу знань про головні особливості філософського та інтелектуального процесу в ХХ – початку ХХІ століть в їхньому зв'язку з сучасним цивілізаційним, соціальним, культурним і науковим поступом.

Предмет: світоглядне, духовно-практичне, морально-етичне й теоретичне відношення людини до реальності та головні інтелектуальні чинники її перетворення й суб'єктивного преображення особи.

Зміст курсу:

- Виникнення філософії та її актуальність: світогляд, філософія, метафізика і наука. Глобальні виклики перед розумом і філософією.
- Лінгвістичний поворот, витоки аналітичної філософії та її сучасний стан.
- Позитивістська та екзистенційна традиції в сучасній філософії як парадигмальне виявлення саєнтизму та антисаєнтизму.
- Метафізика та онтологія в аспекті некласичної філософії
- Природа знання, джерела його істинності та межі наукового пізнання.
- Проблематика розуму і свідомості та її осягнення у феноменології й герменевтиці.

- Філософія «втіленого розуму» в аспекті розвитку когнітивістики.
- Класична, неklasична й посткласична моделі розвитку науки.
- Філософська антропологія і проблема людини.
- Соціальна філософія та філософія історії й культури.
- Ситуація постмодернізму в сучасній філософії та її семіотичне обумовленість.

Місце дисципліни в структурі курсу: аспірант вивчає на першому році навчання.

«Педагогічна практика»

Мета: вдосконалення знань, формування в аспірантів системи умінь самоорганізації педагогічної діяльності, набуття педагогічного досвіду організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі.

Предмет: практична педагогічна діяльність як викладача, адаптація до освітнього середовища вищого навчального закладу.

Зміст практики:

- Відвідування й аналіз навчальних занять, проведених викладачами у закладі вищої освіти.
- Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.
- Ознайомлення з робочою програмою, змістом навчального курсу (за фахом).
- Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.
- Підготовка навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у вищій школі.
- Написання конспектів навчальних занять.
- Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.
- Проведення різних за формою навчальних занять.
- Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять;
- Організація самостійної роботи студентів.
- Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.
- Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант проходить на третьому році навчання.

«Іноземна мова за фаховим спрямуванням»

Мета: формування мовної і мовленнєвої компетентностей аспірантів на рівні С 1, які забезпечать можливість вільно спілкуватися та ефективно реалізовувати науково-професійні цілі іноземною мовою.

Предмет: граматичні, стилістичні та дискурсивні аспекти іноземної мови науково-професійного спрямування.

Зміст курсу:

- основні морфологічні і синтаксичні категорії іншомовного наукового мовлення;
- провідні характеристики наукового стилю;
- засоби вираження певних комунікативних інтенцій;
- техніки читання наукових текстів іноземними мовами;
- формальні правила семантичних та текстових моделей породження висловлювань, притаманних науковій сфері;
- техніки написання анотацій і рефератів;
- створення презентацій для міжнародних наукових конференцій;
- структура і композиція основних видів наукових текстів;
- структура і композиція усних повідомлень на наукову тематику;
- алгоритми написання наукових текстів;
- види науково-професійної кореспонденції іноземними мовами.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на першому році навчання.

2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТА

«Фінансове моделювання в неусталених соціально-економічних умовах»

Мета: формування теоретичних знань і практичних навичок у сфері виявлення внутрішніх і зовнішніх взаємозв'язків фінансової системи, ідентифікації головних чинників її функціонування, використання відповідного математичного апарату і програмного забезпечення для відображення нелінійної і стохастичної динаміки фінансових показників.

Предмет: теоретичні основи моделювання поведінки складних систем і шляхи їх застосування для аналізу та прогнозування поведінки фінансових систем.

Зміст курсу:

- Сучасні концепції моделювання поведінки систем.
- Технічні і програмні засоби побудови моделей.
- Етапи розроблення фінансових моделей.
- Верифікація та застосування моделей фінансових систем.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Використання міждисциплінарних підходів у сфері фінансів, банківської справи та страхування»

Мета: формування теоретичних знань і практичних навичок проведення складних міждисциплінарних досліджень із залученням великої кількості фахівців з різних галузей, виявлення впливу нефінансових чинників на фінансову систему й ефектів використання фінансових важелів з позицій соціокультурних і екологічних наслідків, вироблення культури використання методу аналогії в наукових дослідженнях.

Предмет: теоретичні основи міждисциплінарних підходів (тектологія, теорія систем, кібернетика, синергетика тощо), використання принципу ізоморфізму у фінансовій науці.

Зміст курсу:

- Міждисциплінарні підходи в науці.
- Організація складних соціально-економічних і соціально-екологічних досліджень.
- Проблеми і можливості методологічних запозичень з різних наук.
- Культура діалогу між фахівцями різних наукових напрямів.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Фіскальне консультування»

Мета: формування комплексних знань і практичних навичок з організації та здійснення фіскального консультування з актуальних питань оподаткування, формування орієнтирів його вдосконалення з урахуванням вітчизняних реалій та зарубіжного досвіду, обґрунтування теоретико-методичних засад і практичних рекомендацій щодо запровадження та підвищення ефективності податкового планування усіма суб'єктами господарських відносин в Україні, пошук податково-правового компромісу інтересів платника податків і держави та налагодження партнерських відносин між ними.

Предмет: теоретико-методичні основи функціонування інституту фіскального консультування та практичні аспекти становлення та розвитку вітчизняного ринку консультаційних послуг у сфері оподаткування.

Зміст курсу :

- Сучасна парадигма фіскального консультування.
- Методика та правові основи фіскального консультування.
- Вітчизняна практика роз'яснення законодавства з питань оподаткування.
- Аналітична робота як основа діяльності податкових консультантів.
- Особливості функціонування суб'єктів господарської діяльності у сфері надання податкових консультацій.
- Зарубіжний досвід фіскального консультування.
- Перспективи розвитку податкового консультування в Україні.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Теорія та методологія фінансової політики держави»

Мета: поглиблення знань і практичних навичок щодо реалізації фінансової політики та визначення шляхів підвищення результативності механізму її реалізації в Україні з урахуванням загальноцивілізаційних тенденцій та національних особливостей.

Предмет: теоретико-методологічні засади фінансової політики та науково-прикладні аспекти підвищення результативності функціонування механізму її реалізації в Україні.

Зміст курсу:

- Наукові основи дослідження фінансової політики.
- Методологічні засади реалізації фінансової політики держави.
- Управлінська парадигма в методології фінансової політики держави.
- Механізм реалізації фінансової політики в умовах сучасних соціально-економічних викликів.
- Діагностика результативності фінансової політики в Україні.
- Концептуальні основи соціалізації фінансової політики держави.
- Реалізація вітчизняної фінансової політики за умов євроінтеграції.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Філософія фінансів, банківської справи та страхування»

Мета: формування комплексу знань про філософські основи фінансів, банківництва і страхування, шляхи аналізу ціннісних орієнтирів і сенсу фінансових відносин, можливості використання загальнонаукової методології у фінансових дослідженнях.

Предмет: теоретичні основи формування загальнонаукового і соціально-культурного кругозору фінансистів з урахуванням філософських надбань людства та їх еволюції.

Зміст курсу:

- Соціально-культурний вплив філософських ідей на розвиток суспільства.
- Аксиологія і праксеологія фінансів, банківської справи та страхування.
- Методологічні проблеми сучасної філософії у контексті фінансових досліджень.
- Вазаємозв'язки фінансових відносин і культури суспільства.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Інноваційні технології у банківському та страховому бізнесі»

Мета: поглиблення теоретичних знань і практичних навичок щодо використання нових розробок у сфері інноваційної діяльності банків та страхових компаній.

Предмет: теоретичні основи впровадження, використання та сучасні тенденції розвитку інноваційних технологій у банківському та страховому бізнесі.

Зміст курсу:

- Стратегії впровадження інноваційних технологій в банківському та страховому бізнесі
- Методи та показники оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності фінансових установ
- Сучасні технології фінансово-банківської діяльності в Україні.
- Перспективи розвитку інноваційних технологій у банківському та страховому бізнесі

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Фінансовий механізм інноваційного розвитку та фіскальне регулювання»

Мета: поглиблення теоретичних знань і практичних навичок формування фінансового механізму управління процесами інноваційного розвитку з урахуванням особливостей функціонування системи оподаткування.

Предмет: фінансові відносини між державою та суб'єктами господарювання, які виникають у процесі справляння та адміністрування податків у контексті активізації інноваційної діяльності підприємств.

Зміст курсу:

- Економічний розвиток в умовах інноваційної моделі економіки.
- Організаційні форми інноваційної діяльності.
- Державна підтримка інноваційних процесів.
- Фіскальні інструменти стимулювання інноваційного розвитку.
- Управління інноваційним розвитком підприємства.
- Роль оподаткування в інноваційному розвитку підприємства.
- Моніторинг ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Методологія фінансових досліджень»

Мета: засвоєння загальнотеоретичних та організаційних аспектів науково-дослідної діяльності та формування сучасних методологічних підходів щодо проведення наукових досліджень у фінансовій сфері.

Предмет: сутність науки та науково-дослідної діяльності, їх ролі у розвитку суспільних відносин, а також різновиди методів фінансових досліджень;

- Методологія і методи наукових досліджень.
- Організація наукових досліджень в фінансовій сфері знань.
- Методологія і методи наукових досліджень балансових теорій.
- Методи і способи дослідження засадних принципів фінансових відносин, результативних показників ефективності діяльності підприємства.
- Аспірантура як основна форма підготовки наукових та науково-педагогічних працівників.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Новітні технології та інструменти фінансового ринку»

Мета: формування теоретичних знань і практичних навичок щодо використання нових розробок у сфері обігу фінансових інструментів, оцінки впливу технологічних чинників на функціональні характеристики фінансової системи, розробки орієнтирів для професійної підготовки фінансистів у сучасних умовах.

Предмет: теоретичні основи впровадження та використання сучасних технологій у сфері фінансів і розроблення й функціонування нових фінансових інструментів.

Зміст курсу:

- Технологічні основи глобалізації торгівлі фінансовими інструментами.
- Алгоритмізація ухвалення фінансових рішень і здійснення трансакцій.
- Фінансова інженерія.
- Проблеми регулювання високотехнологічних фінансових відносин.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Педагогіка вищої школи»

Мета: формування системи теоретичних знань і практичних умінь організації освітнього процесу, педагогічної спрямованості й особистісної концепції викладацької діяльності у вищій школі.

Предмет: філософія вищої освіти, педагогічна діяльність викладача вищої школи як система, організація освітнього процесу у вищій школі.

Зміст курсу:

- Теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу у вищій школі.
- Мета, функції педагогічної діяльності, обов'язки викладача вищої школи.
- Науково-педагогічні, моральні цінності викладача.
- Система умінь педагогічної діяльності викладача у вищій школі.
- Складові, засоби педагогічної техніки, невербальної поведінки викладача.
- Особливості, напрями організації діалогічного спілкування зі студентами.
- Організація педагогічної взаємодії відповідно до індивідуально-типологічних особливостей студентів (типу темпераменту, виду інтелекту, стилю навчально-пізнавальної діяльності, типу соціальної поведінки).

- Критерії професійної етики, педагогічного такту викладача.
- Особливості, методи, прийоми емоційно-виховного впливу на поведінку студентів.
- Шляхи, способи вирішення проблем дисципліни та конфліктів зі студентами.
- Структура, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- Формування наукових понять, практичних умінь й навичок студентів.
- Сучасні стратегії, методи навчання студентів.
- Структура, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського (лабораторного) заняття, самостійної роботи студентів.
- Шляхи формування позитивної мотивації навчання студентів.
- Норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, організація зворотного зв'язку в навчальному процесі.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Методологія підготовки наукової публікації»

Мета: здобуття необхідних знань і практичних навичок, які дозволять аспіранту в ході виконання дисертаційної роботи готувати до друку в міжнародних і вітчизняних фахових періодичних виданнях результати експериментальних досліджень з метою ознайомлення з отриманими результатами інших науковців, які працюють у відповідних напрямках; проводити апробацію результатів дисертаційної роботи на міжнародних і вітчизняних наукових конференціях.

Предмет: основні засади підготовки наукових публікацій, наукометричні бази фахових видань, види наукових публікацій, структура наукової статті, правила оформлення наукової публікації згідно з вимогами наукових видань.

Зміст курсу:

- Структура наукової публікації (наукова стаття, тези і матеріали конференції, патент, монографія).
- Наукометричні бази фахових видань. Рейтинг наукових журналів. Імпакт-фактор журналу. Індекс Гірша науковця.
- Критичний аналіз наукової літератури з сучасних напрямків дослідження. Використання інформації літературних і довідникових джерел для аналізу експериментальних результатів.
- Оформлення тез і матеріалів наукової конференції.
- Логіка побудови та правила оформлення наукової статті, її підготовка до опублікування.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Психологія вищої школи»

Мета: формування знань про психологічні особливості діяльності студентів і викладачів в рамках навчально-виховного процесу та практичних психологічних вмінь і навичок, необхідних у розробці ефективних методик викладання, результативного використання властивостей пізнавальних психічних процесів та особистісних якостей студентів для досягнення навчально-виховних цілей у вищій школі.

Предмет: суб'єкт-суб'єктні стосунки учасників навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, психологічні особливості викладача та студента у їхній розвивальній взаємодії

Зміст курсу:

- Вища освіта як предмет психологічного аналізу. Предмет, завдання і методи психології вищої школи.
- Вікові особливості студентської молоді.
- Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі.
- Діяльність студента, діяльність викладача.
- Мотивація діяльності студента і викладача. Вивчення навчальної мотивації студентів.
- Вища школа як інститут соціалізації людини. Особистість студента і викладача.

- Індивідуальні особливості студента і його адаптація до навчання у вищому навчальному закладі.
- Пізнавальна діяльність студентів Навчальні стилі, дослідження різних типів навчальних стилів та їхня корекція.
- Психологічні теорії як підґрунтя сучасних методик викладання у вищому навчальному закладі. Застосування психологічних теорій для створення ефективних методик викладання у вищому навчальному закладі.
- Роль переживань та вольових процесів і якостей особистості у навчальному процесі у вищому навчальному закладі.
- Спілкування у вищому навчальному закладі. Вироблення навичок ефективного спілкування. Психологічні засади інтерактивного навчання.
- Планування часу і кар'єри студентів та викладачів.
- Формування і розвиток студентської групи, її роль у навчальному процесі.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Підготовка науково-інноваційного проекту»

Мета: формування практичних навичок, які дозволять підготувати науково-інноваційний проект: вміння викласти короткий зміст проекту, описати проблематику дослідження із зазначенням об'єкту та предмету дослідження, проаналізувати стан дослідження проблеми і тематики, сформулювати мету, основні завдання проекту, обґрунтувати актуальність виконання завдань, визначити підходи, методи та засоби виконання проекту, спрогнозувати результати виконання проекту, їхню наукову новизну та практичну цінність.

Предмет: запит на фінансування науково-інноваційного проекту, формулювання проблематики, об'єкту, предмету та мети дослідження, аналіз відомостей про стан дослідження за обраною тематикою, прогнозування наукової новизни та практичної цінності очікуваних результатів.

Зміст курсу:

- Анотація – короткий зміст проекту.
- Проблематика дослідження – проблема, на вирішення якої спрямовано проект, об'єкт і предмет дослідження.
- Стан досліджень проблеми і тематики.
- Мета ідеї та робочі гіпотези проекту, основні завдання та їхня актуальність.
- Підхід, його новизна, методи, засоби та особливості досліджень за проектом.
- Очікувані результати виконання проекту та їхня наукова новизна.
- Практична цінність для економіки та суспільства.
- Доробок та досвід авторів за тематикою проекту.
- Етапи виконання проекту – план проведення робіт, зміст етапів виконання, очікувані результати за кожним етапом, звітна документація.
- Фінансове обґрунтування витрат для виконання проекту.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Інформаційні технології та програмування»

Мета: формування системи базових знань сучасних інформаційних технологій з елементами програмування за програмою наукової підготовки аспірантів; отримання знань про можливості сучасних комп'ютерів щодо практичного застосування; вивчення методів практичного використання стандартних засобів операційної системи комп'ютера; вивчення методик організації науково-педагогічної роботи з використанням комп'ютерів.

Предмет: математичні і системні принципи будови комп'ютерів сучасного рівня; програмування як метод розв'язування задач; операційна система комп'ютера і прикладні засоби використання; методи редагування текстових документів з елементами програмного опрацювання; табличне і графічне зображення даних наукових досліджень і програмування автоматичного аналізу; організація баз даних і систем забезпечення роботи з базами даних;

планування і створення комп'ютерних презентацій з елементами програмованого керування; прикладні аспекти роботи в глобальній і локальній комп'ютерній мережі.

Зміст курсу:

- Математичні і системні принципи будови сучасних комп'ютерів.
- Дискретно-математичні основи моделювання методів наукових досліджень.
- Алгоритм і його властивості. Декомпозиція алгоритму на базові елементи прикладного засобу виконання.
- Операційна система комп'ютера і прикладні засоби використання. Організація взаємодії користувача з комп'ютером.
- Методи редагування текстових документів.
- Автоматизація опрацювання тексту на основі алгоритмів і елементів програмування.
- Табличне і графічне зображення даних наукових досліджень, використання електронних таблиць для розв'язування типових задач.
- Бази даних та їх застосування.
- Планування і створення комп'ютерних презентацій.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Інтелектуальна власність і трансфер технологій»

Мета: формування теоретичних знань і практичних навиків, які дозволяють опанувати основні засади інституту інтелектуальної власності, вивчити правове регулювання і позиції судової практики щодо особливостей розгляду судових справ цієї категорії, вирішувати конкретні юридичні ситуації.

Предмет: теоретичні основи виникнення прав інтелектуальної власності, засади їх здійснення та захисту, характеристики основних інститутів інтелектуального права (авторське право, патентне право, засоби індивідуалізації товарів і учасників, договори про передання майнових прав інтелектуальної власності).

Зміст курсу:

- Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності
- Зміст прав інтелектуальної власності
- Авторське право і суміжні права
- Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок
- Право інтелектуальної власності на торговельну марку
- Право інтелектуальної власності на комерційне найменування
- Право інтелектуальної власності на географічне зазначення
- Право інтелектуальної власності на інші об'єкти інтелектуальної власності
- Захист прав інтелектуальної власності
- Передання майнових прав інтелектуальної власності
- Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
- Регулювання відносин інтелектуальної власності в країнах ЄС та США

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

«Інновації та підприємництво»

Мета: формування знань і навичок раціональної організації та обґрунтування напрямків інноваційного розвитку економічних систем з урахуванням впливу сучасних тенденцій на підприємницьку діяльність.

Предмет: закономірності, принципи, методи і процеси забезпечення інноваційного розвитку економічних систем в умовах глобалізації економіки.

Зміст курсу:

- Інновації та циклічність економічного розвитку; теоретичні основи інноваційного розвитку суб'єктів підприємництва.
- Основні економічні категорії, принципи та методи дисципліни; організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком суб'єктів підприємництва.
- Етапи та інструменти інноваційного процесу у підприємницькій діяльності.

- Формування та розвиток інноваційних бізнес-моделей.
- Інформаційно-аналітична база та показники для моніторингу інноваційного розвитку суб'єктів підприємницької діяльності.
- Організаційні форми інноваційного підприємництва; інфраструктура ринку інновацій.
- Державна підтримка інноваційного підприємництва; види та особливості формування національних інноваційних систем.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.